

BESCHIKKING

Wet Natuurbescherming - ontheffing soorten ruimtelijke ontwikkeling

Aanvrager	Gemeente Deventer
Aangevraagde activiteiten :	WNB Ontheffing soortenbescherming aanvraag Roeken Deventer
Datum ontvangst aanvraag :	01.09.2022
Locatie :	Gemeente Deventer
Datum beschikking :	12.01.2023
Kenmerk :	D2022-12-001823
Zaaknummer :	2022-011861

Datum verzending

13.01.2023

Deze beschikking is als volgt opgebouwd:

A.	BESLUIT ONTHEFFING SOORTEN RUIMTELIJKE ONTWIKKELING	4
A.1	Aanvraag	4
A.2	Besluit	4
A.3	Ondertekening en verzending	5
A.4	Niet mee eens?	6
B.	VOORSCHRIFTEN BIJ HET BESLUIT	7
B.1	Informatie die van belang is bij melden of contact met bevoegd gezag	7
B.2	Algemeen	7
B.3	Soortspecifiek	8
B.4	Overige zaken	8
B.5	Monitoring	9
C.	OVERWEGINGEN BIJ HET BESLUIT	10
C.1	BEVOEGDHEID, PROCEDURE EN TOETSINGSKADER	10
C.1.1	Bevoegdheid	10
C.1.1.1	Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd	10
C.1.2	Procedure	10
C.1.2.1	Overeenstemming andere provincie	10
C.1.2.2	Adviesverzoek aan gemeente	10
C.1.3	Toetsingskader soorten	10
C.1.3.1	Wettelijke regels	10
C.1.3.2	Provinciaal beleid	10
C.2	WEERGAVE VAN DE FEITEN	12
C.2.1	Aanvraag ontheffing beschermde soorten	12
C.2.1.1	Omschrijving van het project / activiteiten	12
C.2.2	Doel van het project	17
C.2.3	Soorten waarvoor ontheffing wordt gevraagd	17
C.2.4	Periode	18
C.2.5	Onderliggende documenten	18
C.2.6	Aanvullende gegevens	18
C.3	TOETSING AANVRAAG ONTHEFFING SOORTEN	18
C.3.1	Inhoudelijke beoordeling	18
C.3.1.1	Onderzoeksmethode en resultaten onderzoek	18
C.3.1.2	Effectbeoordeling, mitigatie en staat van instandhouding	20
C.3.1.3	Beschrijving noodzaak ontheffing	24
C.3.1.4	Geen andere bevredigende oplossing / alternatievenafweging	25
C.3.1.5	Wettelijk belang van het project	25
C.3.1.6	Toetsing aan overige vereisten	26
C.3.1.7	Zorgplicht blijft altijd gelden	26
C.3.2	Adviezen	26

C.3.2.1	Bespreking van adviezen.....	26
D.	SLOTCONCLUSIE	27
	BIJLAGE I KAARTEN OVERLAST EN BEHEERLOCATIES	28
	BIJLAGE II OVERZICHT ROEKENKOLONIES GEMEENTE DEVENTER (2018-2022)	29

A. BESLUIT ONTHEFFING SOORTEN RUIMTELIJKE ONTWIKKELING

A.1 Aanvraag

Het adviesbureau Ecogroen B.V. heeft namens de gemeente Deventer een aanvraag om een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming – onderdeel soorten¹ (verder Wnb) bij ons ingediend. De ontheffingaanvraag is ingediend op basis van het *Roekenbeheerplan gemeente Deventer, 21-682, 31 augustus 2022*. De ontheffingsaanvraag en het beheerplan hebben wij op 1 september 2022² ontvangen. Op 17 oktober 2022 hebben wij om aanvullende informatie verzocht.³ Op 15 november 2022 en 19 december 2022 heeft u ons aanvullende informatie gestuurd.⁴ De aanvullende informatie betreft een aangepast aanvraagformulier en het *Roekenbeschermingsplan gemeente Deventer, 21-682, 14 november 2022*. Dit 'Roekenbeschermingsplan' vervangt het eerdere 'Roekenbeschermingsplan'. De aanvraag betreft het verplaatsen van roekennesten op verschillende locaties binnen de gemeente Deventer. Hieronder geven wij ons besluit weer.

A.2 Besluit

Wij verlenen u een ontheffing⁵ voor het verwijderen en verplaatsen van roekennesten (kolonieplaats A, D, G, S, V, X, Z en AA)⁶ in de gemeente Deventer overeenkomstig de specifieke maatregelen zoals beschreven in paragraaf 7.2 van het *"Roekenbeschermingsplan gemeente Deventer, 21-682, 14 november 2022"*.

De ontheffing betreft verbodsbepalingen voor soorten uit de beschermingsregimes van de Vogelrichtlijn. In het bijzonder gaat het om het verbod om nesten en rustplaatsen van de roek (*Corvus frugilegus*) opzettelijk te vernielen, te beschadigen en weg te nemen in de gemeente Deventer.⁷

Voor het opzettelijk storen van roeken tijdens de activiteit heeft u geen ontheffing nodig omdat u geen verbodsbepaling overtreed. Deze storing is namelijk niet van wezenlijke invloed op de staat van instandhouding van de roek. Omdat er bij de activiteit geen storing met wezenlijke invloed is, en u de activiteit uit mag voeren, weigeren wij uw aanvraag om roeken opzettelijk te storen.⁸

Het volgende stuk van de aanvraag maakt onderdeel uit van dit besluit, voor zover niet in strijd met de voorschriften zoals weergegeven in B. Voorschriften bij het besluit:

- *Roekenbeschermingsplan gemeente Deventer, 21-682, 14 november 2022.*⁹
- *Email Ecogroen dd. 19 december 2022: "Addendum concept: Beschikking WNB Ontheffing soorten ruimtelijke ontwikkeling roeken Deventer"*.

Deze ontheffing is geldig vanaf 1 dag na verzending van dit besluit tot 1 juli 2027.¹⁰

De motivering voor ons besluit is in C. *Overwegingen bij het besluit* weergegeven.

¹ In het kader van art. 3.3, eerste lid Wnb

² Ons kenmerk D2022-09-000196

³ Ons kenmerk D2022-10-001911

⁴ Ons kenmerk D2022-11-008557

⁵ Op basis van art. 3.3, eerste lid Wnb

⁶ Zie tabel 1 en bijlage 1 van deze ontheffing voor de locatie

⁷ Art. 3.1, tweede lid, Wnb

⁸ Art. 3.1, vierde lid Wnb jo. Art. 3.1, vijfde lid Wnb

⁹ Ons kenmerk D2022-11-008557

¹⁰ Deze einddatum biedt de gemeente voldoende tijd om de resultaten van de laatste monitoring bij de provincie aan te leveren

Voorschriften

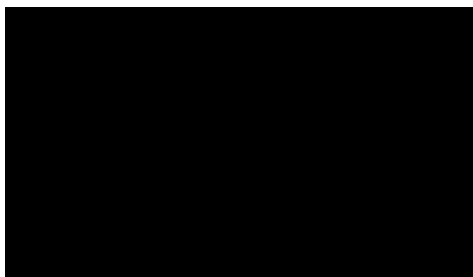
Aan ons besluit verbinden wij voorschriften. Deze zijn in *B. Voorschriften bij het besluit* weergegeven.

A.3 Ondertekening en verzending

Een afschrift van dit besluit is tevens verzonden aan:

- Ecogroen, tav. [REDACTED] [@ecogroen.nl](mailto:[REDACTED]@ecogroen.nl);
- Burgemeester & Wethouders van de gemeente Deventer.

Met vriendelijke groet,
namens Gedeputeerde Staten van Overijssel,

Lars Wuijster,
Teamleider vergunningverlening

A.4 Niet mee eens?

Als u het niet eens bent met dit besluit kunt u bezwaar maken

Stuurt u dan een bezwaarschrift aan ons. Wij controleren dan of wij een juist besluit hebben genomen.

Uw bezwaarschrift is een brief die aan een aantal eisen moet voldoen.

De wet stelt eisen aan uw bezwaarschrift. Die eisen zijn:

1. U zegt met welk besluit u het niet eens bent. Dit doet u door in uw bezwaarschrift het kenmerk te vermelden dat in onze brief staat.
2. U zegt waarom u het niet eens bent met dit besluit.
3. U zet uw naam, adres, handtekening en de datum op uw bezwaarschrift.
4. U verstuurt het bezwaarschrift op tijd. Op onze brief staat een verzenddatum. U stuurt ons binnen zes weken na die datum uw bezwaarschrift.

Uw bezwaarschrift kunt u de volgende manieren aan ons versturen.

1. Met de post naar: Gedeputeerde Staten van Overijssel, team Juridische Zaken, Postbus 10078, 8000 GB Zwolle.
2. Via internet. U gebruikt daarvoor ons digitale bezwaarformulier. U vindt het formulier via <https://forms.overijssel.nl/bezwaar-klacht/bezwaar-beslissing/>.
3. Via de e-mail naar klachtenbezwaar@overijssel.nl.

Wat als u niet kunt wachten tot er een nieuw besluit is genomen?

Ook als u bezwaar maakt treedt dit besluit gewoon in werking. Dat kan vervelende gevolgen voor u hebben. U kunt de rechtbank dan vragen een voorlopige beslissing te nemen, door een zogeheten 'voorlopige voorziening' aan te vragen. Dit is een aparte procedure die loopt naast de door u gestarte bezwaarprocedure. Voor de behandeling van uw verzoek om een voorlopige voorziening betaalt u een bedrag. De rechter kan beslissen dat wij dat bedrag aan u moeten vergoeden. Voor informatie over het indienen van een verzoek belt u met de Rechtbank Overijssel: 088 - 361 55 55.

B. VOORSCHRIFTEN BIJ HET BESLUIT

Het besluit, de voorschriften en de overwegingen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden.

B.1 Informatie die van belang is bij melden of contact met bevoegd gezag

Geeft u in de e-mail (meldpunt@overijssel.nl) naar ons of in een telefoongesprek naar het Overijssel Loket (038 499 88 99) altijd aan dat het gaat om de Wet natuurbescherming - soortenbescherming, de naam van het project en ons kenmerk van dit besluit (D2022-12-001823). Daarmee is direct duidelijk voor welk deel van de organisatie de melding of uw verzoek tot contact bestemd is.

B.2 Algemeen

1. Deze ontheffing is alleen geldig voor (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsoptvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsoptvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
2. Minimaal zeven werkdagen voor aanvang van de werkzaamheden informeert u ons over de startdatum door een e-mail te sturen naar meldpunt@overijssel.nl. Geeft u bij de melding aan:
 - de contactpersoon ter plaatse, inclusief het mobiele telefoonnummer van de contactpersoon;
 - de naam van de begeleidende ecologische deskundige¹¹, inclusief het mobiele telefoonnummer van deze persoon;
 - het adres waar de werkzaamheden worden uitgevoerd
 - het kenmerk van deze beschikking (D2022-12-001823);

Wanneer contactgegevens wijzigen, informeert u ons hierover.

3. De ontheffinghouder neemt direct contact op met het Overijssel Loket, telefoonnummer 038 499 88 99 als bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen. Als het voorkomen van overtreding van verbodsbepalingen niet mogelijk is moet u de activiteiten direct staken. De effecten van de activiteiten voor de aangetroffen soort moet de ontheffinghouder in beeld brengen en doorgeven. Daarbij moeten ook de maatregelen worden meegenomen die nodig zijn om overtreding van verbodsbepalingen te voorkomen. Alleen na toestemming van de provincie mag het werk worden hervat.
4. Als de ontheffinghouder het voornemen heeft af te wijken van de uitvoeringsperiode, de voorgeschreven middelen of van de voorgenomen handelingen als weergegeven in de aanvraag, dan dient hij dit - voorafgaand aan de voorgenomen wijzigingen - ter goedkeuring voor te leggen aan de provincie. Dit is nodig omdat voor deze wijzigingen opnieuw de effecten op de betrokken soorten beoordeeld moet worden. Alleen na schriftelijke toestemming van de provincie is de voorgenomen afwijking toegestaan. Neem hiervoor contact op met het bevoegd gezag via een e-mail naar meldpunt@overijssel.nl.

¹¹ De provincie Overijssel verstaat onder een ecologische deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soort specifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie en/of
- op HBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soorten herkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten en/of
- als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdiervereeniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of bescherming.

B.3 Soortspecifiek

5. Bij het verwijderen/verplaatsen van roekennesten geldt dat vanaf de pieklocatie in de "Van Vlotenlaan / P.C. Hooftlaan" ¹² maximaal 50% van de nesten per jaar verwijderd/verplaatst mogen worden.¹³ Voor de overige overlastlocaties kunnen 100% van de nesten per jaar worden verwijderd/verplaatst naar de geschikte beheerlocatie zoals aangegeven in bijlage I van deze ontheffing.
6. Overgebleven takkenbossen van het oude nestmateriaal van roeken dienen gelijktijdig met de nesten verplaatst te worden naar de geschikte beheerlocatie zoals aangegeven in bijlage I van deze ontheffing.
7. Verplaatsacties van meerjarige nesten vindt plaats buiten het broedseizoen, in de periode 1 september tot 1 februari.
8. Nestbeginsels mogen ook verwijderd worden in de periode 1 februari tot 1 juni, onder voorwaarde dat dit steeds gebeurt voordat nesten voltooid zijn en voordat de roek op het nest zit te broeden.
9. Indien na de verplaatsactie in de winter, uit de voorjaarsstelling blijkt dat het aantal roekennesten in de gemeente Deventer gedaald is onder de 1181 roekennesten (ter verduidelijking: dat is 90% is van het 5-jaarsgemiddelde over de jaren 2018 t/m 2022),¹⁴ gelden de volgende aanvullende maatregelen voor het eerstvolgende verplaatsseizoen:
 - Verwijderen van maximaal 25% van de in het voorgaand telmoment aanwezige nesten op pieklocatie in "Van Vlotenlaan / P.C. Hooftlaan" te Deventer;
 - Verwijderen van maximaal 50% van de in het voorgaand telmoment aanwezige nesten op locatie overige overlastlocaties.

Indien het aantal nesten in de gemeente Deventer gedurende 2 of meer opeenvolgende jaren minder dan 1181 roekennesten bedraagt worden in het eerstvolgende verplaatsseizoen geen verwijderingen of verplaatsingen uitgevoerd. Ter verduidelijking: de cijfers zijn gebaseerd op het 5 jaargemiddelde over de jaren 2018 t/m 2022.

10. Nadat nesten van overlastlocaties verwijderd zijn dienen verstoringsmaatregelen getroffen te worden om hervestiging te voorkomen. Het verjagen gebeurt door regelmatig een akoestisch alarm te laten klinken of door het gebruik van lasers of door het inzetten van een valkenier. Deze maatregel gebeurt altijd in afstemming met een roekendeskundige, zodat aantasting of verstoring van eventueel aanwezige broedende vogels voorkomen wordt.
11. In de beheerlocaties zoals aangegeven op de kaarten in bijlage I van deze ontheffing vinden geen ruimtelijke ontwikkelingen plaats waardoor potentiële broedlocaties van roeken vernield worden.

B.4 Overige zaken

12. De werkzaamheden voert u uit in overeenstemming met bovengenoemde voorschriften en door of onder begeleiding van een ecologisch deskundige op het gebied van de roek.
13. U houdt een ecologisch logboek bij of laat dit bijhouden door bijvoorbeeld de ecologisch deskundige. Uit dit logboek blijkt aantoonbaar op welke wijze, waar en wanneer uitvoering is

¹² Code X

¹³ Indien het aantal nesten in de opvolgende jaren onder de 100 stuks komt, is het verplaatsen van 100% van de nesten ook toegestaan.

¹⁴ 5-jaarsgemiddelde = $(1274+1168+1228+1298+1595)/5 = 1313$; 90% van 1313 = 1181

gegeven aan de bovengenoemde voorschriften. Het gaat er daarbij vooral om het registreren van uitvoering, keuzes, afwegingen bij het handelen volgens de voorschriften en hoe wordt omgegaan met onverwachte soorten of situaties. Het ecologisch logboek is op de werklocatie aanwezig en wordt op verzoek van de toezichthouder aan hem/haar getoond.

14. De gemeente houdt gedurende de looptijd van deze ontheffing een voortdurende klachtenregistratie van roekenoverlast van burgers en bedrijven bij, en koppelt deze, indien mogelijk, aan specifieke overlastlocaties.

B.5 Monitoring

15. Jaarlijks laat de gemeente Deventer in de optimale periode, zoals vermeld in het kennisdocument Roek, de roekenpopulatie monitoren. De monitoring wordt uitgevoerd in de periode 2023 t/m 2027. Het aantal nesten in de gemeente wordt geteld. Bij de monitoring wordt als nulsituatie wordt uitgegaan van 1313 nesten, dat wil zeggen het 5-jarig gemiddelde over de jaren 2018 t/m 2022.¹⁵
16. De gemeente Deventer dient elk jaar voor 1 juli schriftelijk opgave te doen aan de provincie Overijssel bij meldpunt@overijssel.nl (t.a.v. het team PD-handhaving) van de resultaten van de monitoring (de monitoring vindt tot en met 2027 plaats).
17. Indien uit de resultaten monitoring blijkt dat de staat van instandhouding van de roek in de gemeente Deventer in gevaar komt, kunnen wij deze ontheffing intrekken.

¹⁵ 5-jaarsgemiddelde = $(1274+1168+1228+1298+1595)/5 = 1313$;

C. OVERWEGINGEN BIJ HET BESLUIT

Het besluit, de voorschriften en de overwegingen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden.

C.1 BEVOEGDHEID, PROCEDURE EN TOETSINGSKADER

C.1.1 Bevoegdheid

C.1.1.1 Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd

De aangevraagde activiteiten vinden plaats op het grondgebied van Overijssel. De activiteiten vallen niet onder de uitzonderingen van de bevoegdheid, zoals weergegeven in het Besluit natuurbescherming¹⁶. In dat geval zijn Gedeputeerde Staten van provincie Overijssel bevoegd tot het nemen van besluiten op basis van de Wnb (art. 1.3, eerste lid).

Als de activiteiten ook gevolgen heeft voor populaties van soorten op het grondgebied van de aangrenzende provincie (Wnb, art. 1.3, derde lid) stemmen wij ons besluit af met gedeputeerde staten van die provincie.

C.1.2 Procedure

De procedure voor het verlenen van de ontheffing is uitgevoerd in overeenstemming met hoofdstuk 5 van de Wnb. Daarbij zijn de relevante artikelen van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.

C.1.2.1 Overeenstemming andere provincie

De aangevraagde activiteiten vinden plaats op ons grondgebied. De effecten van het project op beschermde soorten zijn beperkt tot ons grondgebied. Overeenstemming met een andere provincie is niet nodig.

C.1.2.2 Adviesverzoek aan gemeente

Wij hebben de aanvraag naar het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Deventer gestuurd met het verzoek om advies. De gemeente is vier weken de gelegenheid geboden om te reageren.

Zij heeft van deze mogelijkheid geen gebruik gemaakt.

C.1.3 Toetsingskader soorten

Een ontheffing kan worden verleend als aan verschillende kaders is voldaan. In deze paragraaf beschrijven we kort aan welke kaders wordt getoetst.

C.1.3.1 Wettelijke regels

Een verzoek tot ontheffing wordt beoordeeld op basis van de regels, zoals deze zijn opgenomen in hoofdstuk 3, paragraaf 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming. Bij ons oordeel houden we tevens rekening met het derde lid van artikel 1.10 Wnb.

Ook het Besluit natuurbescherming¹⁷ en (soms) de Regeling natuurbescherming¹⁸ zijn voor de toetsing relevant.

C.1.3.2 Provinciaal beleid

Naast de wettelijke regels hebben wij beleid opgesteld in onze Omgevingsvisie. De regels, die daaruit voortkomen, zijn vastgelegd in onze Omgevingsverordening Overijssel 2017 (hoofdstuk 7 Natuur). Hierin zijn onder andere regels met betrekking tot een vrijstelling van bepaalde soorten weergegeven.

¹⁶ Art. 1.3, eerste lid Besluit natuurbescherming

¹⁷ Art. 3.9 Besluit natuurbescherming

¹⁸ Art. 3.22 Regeling natuurbescherming i.s.m. art. 3.25 Besluit natuurbescherming

In onze Beleidsregel Natuur Overijssel 2017¹⁹ is vastgesteld dat wij kennisdocumenten soorten²⁰ (voorheen de soortenstandaarden) betrekken bij de afweging tot het verlenen van een ontheffing op basis van de artikelen 3.3, 3.8 en 3.10 van de Wnb.

C.1.3.2.1 Jaarrond beschermde vogelnesten

Onder invloed van jurisprudentie heeft de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) in 2009 lijsten opgesteld van de vogelsoorten, waarvan het nest jaarrond beschermd moet worden. Wij hebben deze lijsten van jaarrond beschermde nesten van vogels in 2017 beleidsarm overgenomen.

Inmiddels is gebleken dat deze landelijke lijsten niet volledig op onze provincie zijn toegespitst. Daarom hebben wij deze lijsten aangepast. Deze nieuwe lijsten zijn tot stand gekomen aan de hand van de meest recente trends en aantallen van broedvogels in Nederland en in Overijssel. Vervolgens is beoordeeld of de soorten in de juiste categorie waren ingedeeld om de soort aan te merken als soort met vast nest respectievelijk soort met jaarrond beschermd functioneel leefgebied.

Wij hebben 2 lijsten vastgesteld, namelijk:

1. Lijst Vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten Overijssel.
2. Lijst vogelsoorten met jaarrond beschermd functioneel leefgebied Overijssel.

De nesten c.q. het ecologisch functionele leefgebied van de soorten op de lijsten zijn beschermd.

Bescherming nesten algemeen

Het nest van een vogel is de plaats of ruimte die een vogel gebruikt voor het leggen en het uitbroeden van de eieren en voor het grootbrengen van de jongen. Indien de soort nest-indicerend gedrag vertoont, zoals het baltsgedrag en het aanslepen van nestmateriaal tot het moment dat de jongen zelfstandig zijn, is het niet toegestaan het nest te verwijderen of de broedlocatie ongeschikt te maken. Het nest-indicerend gedrag is al onderdeel van het broeden.

Als het gaat om vogelsoorten, waarbij de jongen direct het nest verlaten (nestvlinders), is ook de ruime omgeving van het nest belangrijk. In de context van de Wnb valt onder nest zowel de inhoud als de ecologisch functionele omgeving onder het begrip nest. De omvang van de ecologisch functionele omgeving verschilt per vogelsoort. Het betreft de omgeving die nodig is om het broedsucces van de betreffende vogelsoort te garanderen. Onder de verbodsbepaling vallen alle activiteiten die het broedsucces negatief beïnvloeden of teniet doen. Ook situaties, die het nest op zich niet fysiek aantasten, kunnen onder de verbodsbepalingen vallen. Als er bijvoorbeeld sprake is van aantasting van de ecologisch functionele omgeving, waardoor de broedvogel zijn nestplek permanent verlaat.

De meeste vogels maken elk broedseizoen een nieuw nest of zijn in staat een nieuw nest te maken. Die vogels gebruiken hun nest niet als een vaste rust of verblijfplaats. De meeste nesten voor eenmalig gebruik genieten buiten het broedseizoen²¹ niet de bescherming van artikel 3.1 van de Wnb.

Jaarrond beschermd nest of leefgebied

Nesten van de roek zijn jaarrond beschermd. Voor deze soort geldt dat de specifieke voorwaarden voor het broeden en grootbrengen van de jongen niet overal aanwezig zijn. De broedplekken met het ecologisch functionele leefgebied van deze soorten genieten daarom ook buiten het broedseizoen bescherming. Op basis daarvan is bij het verwijderen van (oude) nesten van deze soort altijd een ontheffing nodig. Het verwijderen van roekennesten is een afwijking van hetgeen in onze provinciale beleidsregel over de bescherming van vogelnesten gesteld is (Provincie Overijssel – Vierde wijziging Beleidsregel Natuur Overijssel (Titel 4.3) Bescherming nesten vogelsoorten), Provinciaal Blad, Nr. 5102, 17 juli 2019). Zonder ontheffing is er sprake van een overtreding van de verbodsbepalingen.

¹⁹ Art. 4.2.1 Beleidsregel Natuur Overijssel 2017

²⁰ Te raadplegen via: <https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming/>

²¹ Het broedseizoen start met nest-indicerend gedrag en eindigt als de jongen geen ouderzorg meer nodig hebben. De duur en periode van het broedseizoen verschilt per soort.

C.2 WEERGAVE VAN DE FEITEN

C.2.1 Aanvraag ontheffing beschermde soorten

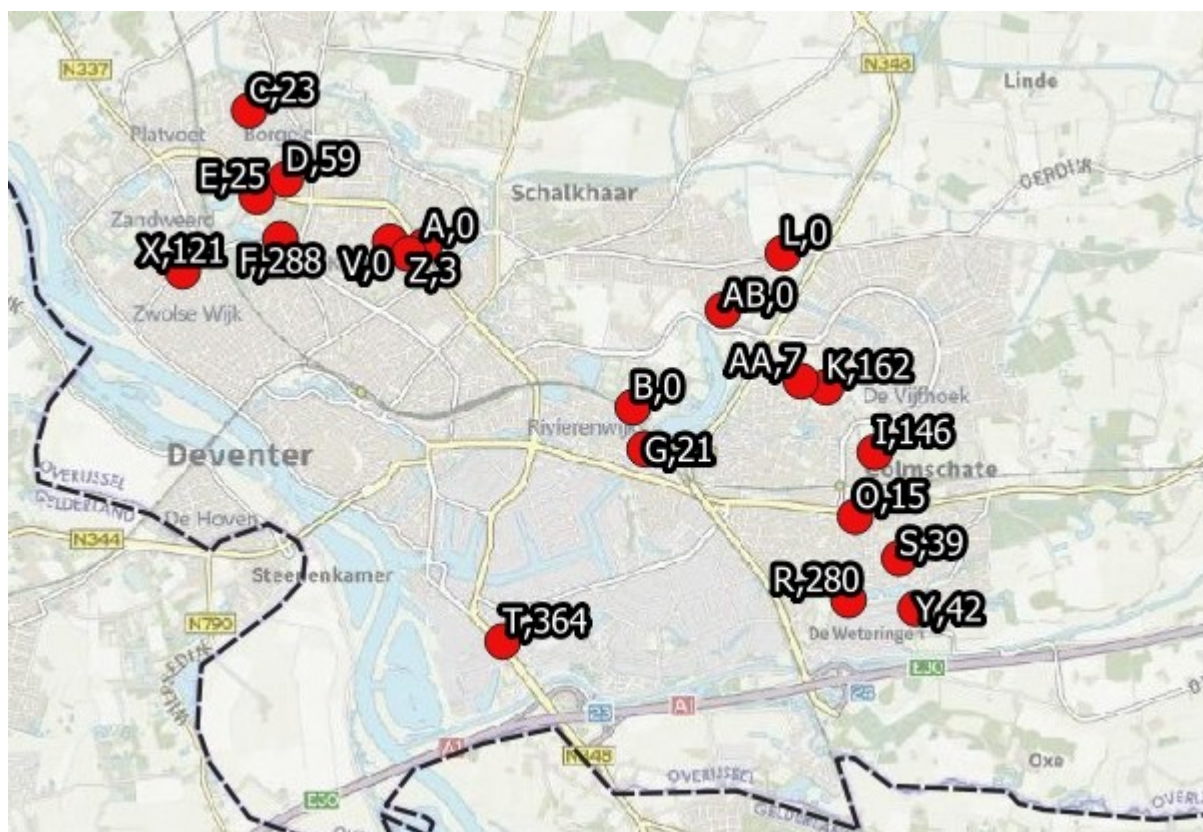
C.2.1.1 Omschrijving van het project / activiteiten

De gemeente Deventer wil maatregelen kunnen treffen om de komende vijf jaar overlast van huidige en toekomstige roekenkolonies op haar bewoners te kunnen beheersen. Het betreft kolonies in Deventer (zie figuur 1). Daarnaast wil de gemeente Deventer de populatie roeken in haar gemeente beschermen.

Concreet houdt het aangevraagde project in dat op acht overlastlocaties (zie tabel 1.: A, D, G, S, V, X, Z, AA) roekennesten verwijderd worden, en vervolgens naar speciaal daarvoor aangewezen en beschermde beheerlocaties verplaatst worden. Het betreft hier ingrepen ten aanzien van broedlocaties, en niet van slapende of foeragerende roeken. Het verplaatsen van roekenkolonies door het verplaatsen van oude nesten naar alternatieve beheerlocaties in de omgeving is in Nederland vaker succesvol uitgevoerd.²²

De gemeente Deventer kent meerdere kolonies van roeken die voor overlast zorgen bij buurtbewoners. De gemeente krijgt regelmatig klachten van bewoners (zie bijlage 2 Roekenbeschermingsplan) die gaan o.a. over geluidsoverlast, vervuiling door uitwerpselen en ander vuil.

De afgelopen tien jaar is de gemeente Deventer jaarlijks (met uitzondering van 2017) gemonitord op aanwezigheid van roekenkolonies. In deze periode zijn in totaal 24 kolonieplaatsen aangetroffen. In 2022 zijn 1.595 bewoonde roekennesten aangetroffen, verspreid over 17 kolonies (figuur 1).

Figuur 1. In de periode van 2018 t/m 2022 gemonitorde locaties in Deventer (rode stip). Letter correspondeert met de locaties in tabel 5.1 van het Roekenbeschermingsplan, cijfer geeft het in 2022 aangetroffen aantal nesten per locatie weer.

²² Coenen, M. & R. van Meel (2016). Roekenbeschermingsplan Gemeente Beek. Rapport 16-839RP13092016RvM Ducot Engineering & Advies BV, Roermond.

Van de 24 kolonies zijn door de gemeente Deventer 16 locaties aangemerkt als toekomstbestendig (zie tabel 1 hieronder). Op deze locaties zijn in 2022 in totaal 1.345 broedende roeken aangetroffen. Bij acht kolonies verwacht de gemeente in de toekomst dat zij mogelijk overlast kunnen veroorzaken en maatregelen nodig zijn om de roeken te beschermen (zie tabel 1 hieronder).

Te behouden kolonies	Aantal in 2022	'Overlast'-locaties	Aantal in 2022
B. Wielerbaan Rielerenk	0	A. Radboudlaan/Willem de Zwijgerlaan	0
C. Het Laar/Het Vlier	23	D. Winkelcentrum Borgele + Dreef	59
E. Overstichtlaan bij woonwagenkampje	25	G. Rivierenwijk	21
F. Nieuwe Plantsoen	288	S. Treurwilgpad (Het Roessink)/Lijsterbeslaan, Weg door den Waterpot	39
I. Colmschaterstraatweg + Landgoed De Achterhoek	146	V. Winkelcentrum Keizerslanden	0
K. Vijfhoek cluster (H, J, P en Q)	36	X. Van Vlotenlaan, P.C. Hooftlaan	121
L. Oerdijk (vanaf '14 bij blauwe reigers	0	Z. Nilantstraat	3
M. Nulendsweg	0	AA. Vlaamse Gaai	7
N. Roodborst	126		
O. Winkelcentrum Colmschate	15		
R. Oude Oeresteeg	280		
T. Zutphensestraat	353		
U. Loo	0		
W. Noorwegenstraat	11		
Y. Somervaat	42		
AB. Ronde Kamp, Schalkhaar	0		
Totaal	1.345	Totaal	250

Tabel 1. Overzicht van te behouden roekenkolonies en mogelijke 'overlast'-kolonies. De benaming en aantallen corresponderen met de gegevens in figuur 1.

Om een toekomstbestendig beschermingsplan op te stellen zijn in 2022 vier beheerlocaties (tabel 1.: B, C, E, F) voorgesteld. Op deze vier locaties vinden actief beheermaatregelen (beschermingsmaatregelen) plaats om roeken van de acht kolonies waar overlastbeheersing noodzakelijk is (tabel 1.: A, D, G, S, V, X, Z, AA) een plek te kunnen geven. Ook wordt ruimte geboden aan de huidige kolonies om zich uit te breiden.

Binnen de als geschikt bevonden beheerlocaties is een minimaal draagvlak aanwezig voor 1.912 broedparen van roek. Dit betekent dat de beheerlocaties samen meer dan genoeg draagvlak hebben om ruimte te bieden aan de 250 broedparen die mogelijk verplaatst gaan worden.

Daarnaast bieden de beheerlocaties ruimte voor de groei van roekenkolonies en zijn mede daardoor toekomstbestendig. Op deze manier wordt de roek in Deventer maximaal beschermd.

Voor een duurzame instandhouding van de roekenpopulatie in gemeente Deventer en overlastbestrijding zijn in het roekenbeschermingsplan twee typen broedkolonies geformuleerd:

1. Overlastlocaties;
2. Beheerlocaties.

De bovengenoemde locaties zijn op kaartbeeld weergegeven in bijlage I, figuur 1 en tabel 1 van deze ontheffing.

Ad. 1. Overlastlocaties

Op overlastlocaties wordt ernstige overlast ervaren door roeken in een roekenkolonie, of is bij uitbreiding van de aanwezige roekenkolonie ernstige overlast te verwachten.

Indien sprake is van klachten van omwonenden door een roekenkolonie, en de bescherming van roeken in het geding komt, kan het noodzakelijk zijn om maatregelen te treffen om de roekenkolonie ('overlast'-locatie) te verplaatsen. Ook kan het noodzakelijk zijn om de vestiging van een roekenkolonie tegen te gaan om de noodzaak tot verplaatsen te voorkomen.

Voor het verplaatsen van een kolonie of het voorkomen van vestiging, wordt een combinatie van onderstaande beheermaatregelen geadviseerd:

- In november en december hebben roeken de neiging om naar de plaatsen te gaan waar ze in het voorjaar gaan nestelen. Oude nesten worden bezocht en de roeken baltsen ter plekke. Deze bezoeken lijken voor de paarband van belang en lijken de keuze van de plek te bekrachtigen waar ze het volgende seizoen gaan nestelen. Het *verplaatsen van oude nesten* naar beheerlocaties op relatief korte afstand van 'overlast'-locaties, blijkt wel een succesvolle methode te zijn volgens het kennisdocument Roek. Door juist oud nestmateriaal buiten de kwetsbare periode te verhuizen naar de beheerlocaties blijven geuren van roeken intact en kan de paarband op de nieuwe locaties weer worden verstevigd.
- Broedplaatsen van roeken kunnen ongeschikt gemaakt worden door uit alle bomen van de kolonie voor het voortplantingsseizoen roekennesten te verwijderen met behulp van een klimploeg met hoogwerker. – Het verwijderen van roekennesten en het verplaatsen van roekennesten naar geschikte beheerlocaties dient *buiten de kwetsbare voortplantingsperiode* plaats te vinden - in de periode van september tot en met januari, waarbij de maand januari in ieder geval onder begeleiding van een ter zake kundige moet gebeuren. Dit in verband met mogelijke vroege vestiging van roeken. Hierdoor wordt de verstoring van eventueel aanwezige algemene broedvogels ook voorkomen. Nesten van algemene broedvogels (zoals houtduif, spechten en kleinere zangvogels) blijven behouden. Voordat roekennesten worden verwijderd wordt door een ter zake kundige een algemene broedvogelcheck uitgevoerd.
- Hervestiging moet worden voorkomen door stelselmatig en tijdens de gehele broedperiode (van februari tot eind juni en vaak meerdere jaren achtereen) *roekennesten in aanbouw* te verwijderen. Dit gebeurt onder begeleiding van een roekendeskundige, waarbij nesten van algemene broedvogels behouden blijven.
- In de periode van februari-juni toepassen van verschillende maatregelen die roeken afschrikken. Mogelijkheden zijn het regelmatig afspelen van angstkreten van roeken, een laserstraal en/of de inzet van een valkenier. Deze maatregel dient altijd in afstemming met een roekendeskundige plaats te vinden, zodat aantasting of verstoring van eventueel andere aanwezige broedende vogels voorkomen wordt.
- Indien gewenst kunnen nestbomen buiten het broedseizoen ongeschikt gemaakt worden door geschikte nestplaatsen in bomen weg te snoeien of bomen te kandelaberen. Hiervoor is overleg met groenbeheerders noodzakelijk. Monumentale bomen dienen hierbij te worden ontzien. Ongeschikt maken dient in overleg met een roekendeskundige plaats te vinden om verstoring en aantasting van aanwezige broedende roeken en overige broedvogels te voorkomen. Bij de snoei van bomen dienen holtes behouden te blijven, in verband met de aanwezigheid van verblijfplaatsen van andere beschermde soorten zoals vleermuizen, eekhoorn of algemene broedvogels.
- In alle gevallen moet een roekendeskundige worden ingeschakeld om de best passende methode en het beste moment te bepalen, uit te voeren en in het veld te controleren. Hierbij wordt rekening gehouden met eventueel aanwezige algemene broedvogels. Verstoring en aantasting van broedende vogels wordt te allen tijde voorkomen.

Ad. 2. Beheerlocaties

Beheerlocaties zijn duurzaam geschikte broedlocaties voor roekenkolonies.

Volgens het kennisdocument Roek (BIJ12, 2017) en Van Liere (2007)²³ kan een nestplaats van roek alleen succesvol functioneren als er voldoende habitat van voldoende kwaliteit aanwezig is om te kunnen voortplanten. De grootte van het gebied dat tot de functionele leefomgeving hoort is, afhankelijk van de plaats van het voedselaanbod en de hoeveelheid voedsel. Beheerlocaties moeten voldoen aan de volgende voorwaarden:

²³ Liere van, D.W., *Ervaringen met beheer gericht op co-existentie met roeken*, CABWIM, november 2007

- Er moeten voldoende 'volwassen' bomen van 15 tot 25 meter hoog, incidenteel lager (tot 7 meter), aanwezig zijn die voldoende stevige takvorken bevatten. Naast de nestbomen moet er ook het gehele jaar voldoende takmateriaal beschikbaar zijn voor de nestbouw.
- De locatie moet bestaan uit een boombestand dat qua soortensamenstelling en soortverhouding gelijk is aan de oorspronkelijke nestelplaats. Er moet bij voorkeur sprake zijn van een gevarieerd boomsoortenbestand, waarvan in ieder geval een deel aansluit bij de voorkeur van de lokale populatie.
- Er moet minimaal 1,5 hectare (vochtig) bemest gras- of bouwland per broedpaar aanwezig zijn in een straal van 1.500 meter van de locatie waar de kolonie zich bevindt. Dit grasland moet voorzien in voldoende voedselaanbod in de vorm van ongewervelde bodemfauna tijdens de cruciale jongenfase.
- De locatie moet bij voorkeur op een afstand van minstens 150 meter liggen ten opzichte van woonhuizen, ook bij eventuele uitbreiding van de nieuw te vestigen kolonie. Dit heeft als doel om verplaatsing van een overlastprobleem te voorkomen.
- Roeken moeten ongestoord kunnen nestelen en broeden op de locatie. De locatie dient rustig gelegen te zijn.
- In de buurt van de locatie mogen geen broedende roofvogels, zoals buizerd en havik, zwarte kraai en verblijfplaatsen van steen- en boommarter aanwezig zijn.
- Alternatieve beheerlocaties moeten bij voorkeur zo dicht mogelijk, maar zeker binnen een straal van 500 meter van de oorspronkelijke broedlocatie gelegen zijn.
- De locatie moet bij voorkeur aansluiten op bestaande roekenkolonies of een plek zijn waar roeken in het verleden hebben gebroed.
- De beheerlocatie moet worden vastgelegd in een roekenbeschermingsplan waarin het behoud van de nieuwe locatie, zowel de voortplantingslocatie als het bijbehorend functioneel leefgebied, voor minimaal 10 jaar geregeld is.
- Het jachtbeleid in relatie tot de beoogde beheerlocaties moet zodanig zijn afgestemd dat geen afschot van kraaiachtigen plaatsvindt in foerageerterreinen binnen een straal van circa 3 kilometer van de kolonie in de periode van februari tot en met juli.

Ter zake kundige ecologen van Ecogroen hebben in overleg met de gemeente Deventer vier beheerlocaties (Het Nieuwe Plantsoen, Het Nieuwe Plantsoen-Zuid, Wielerbaan Rielerenk en Oude Oersteeg) als geschikt bevonden (figuur 2). Voor alle beheerlocaties geldt het volgende:

- Ze hebben allemaal een duurzame beschermde bestemming en bomen met roekennesten worden duurzaam beschermd.
- De beheerlocaties worden opgenomen in de gemeentelijke beheerdatabase (ArcGIS). Mocht hier werk aan bomen nodig zijn dan weten uitvoerders dat ze met roekennesten rekening moeten houden.
- Ze liggen binnen 1.500 meter van geschikt foerageergebied (figuur 2). Onder geschikt foerageergebied wordt onder andere verstaan: sportparken, parken, landbouwgrond (bemeste graslanden en akkers) en uiterwaarden. De foerageergebieden liggen in en aan de rand van het stedelijk gebied. Er zijn geen aanwijzingen om te veronderstellen dat het beheer of gebruik in de komende vijf jaar anders zou worden waardoor foerageergebied zou verdwijnen of verslechteren. Stedenbouwkundige uitbreidingen zijn al gaande (bijvoorbeeld Steenbrugge) of afgerond en grootschalige natuurontwikkelingsprojecten (bijvoorbeeld langs de IJssel) zijn afgerond.
- Beheerlocaties en bijbehorende foerageergebieden binnen 1.500 meter liggen in gebieden waar in de komende vijf jaar geen (grootschalige) ruimtelijke ontwikkelingen zijn gepland, waardoor verlies aan broed- of foerageergebied zou optreden.
- Ze liggen op plaatsen waar roeken in een beschermde omgeving kunnen nestelen en broeden, een rustige omgeving en waar geen klachten van overlast zijn (te verwachten).
- In de directe omgeving zijn geen broedende roofvogels of vaste verblijfplaatsen van roofdieren aanwezig.
- Ze zijn in eigendom of in beheer van de gemeente Deventer.

- [illegible]

Om te zorgen dat roeken naar beheerlocaties trekken, is het van belang om de volgende maatregelen te nemen:

- Pagina 16 van 30

Tevens wordt de beheerlocatie opgenomen in de gemeentelijke beheerdatabase (ArcGIS). Mocht hier werk aan bomen nodig zijn dan weten uitvoerders dat ze met roekennesten rekening moeten houden.

- Aanplant van (snelgroeiende) bomen. Deze maatregel is gericht op optimalisatie op de lange termijn (minimaal 20 jaar).
- Behouden van geschikt foerageergebied nabij geschikte beheerlocaties:
 - Dit betreft minimaal 1,5 hectare bemest, vochtig gras- en bouwland per broedpaar binnen een straal van 1.500 meter van de beheerlocatie.
 - Geschikt foerageergebied ligt in het stedelijk gebied en langs de randen van de stad. Er zijn geen aanwijzingen dat het foerageergebied als gevolg van ruimtelijke ontwikkelingen of veranderd beheer/gebruik wijzigt in de ontheffingsperiode.
- Binnen een straal van circa 3 kilometer van de beheerlocaties vindt geen bejaging of afschot van roeken plaats. Dit is niet toegestaan binnen de provincie Overijssel.
- Door roekennesten vanaf een ongewenste locatie te verplaatsen naar een geschikte beheerlocatie, wordt de vestiging van roeken op een nieuwe locatie bevorderd. Volgens de soortenstandaard Roek (RvO, 2014) is het noodzakelijk om bij een voorgenomen aantasting van een kolonie van meer dan tien nesten, *tien meerjarige nesten te verplaatsen* naar een geschikte beheerlocatie. Het verplaatsen van oude nesten naar alternatieve locaties is in Nederland vaker succesvol uitgevoerd (Coenen & Van Meel 2016).²⁴ Dit kan worden uitgevoerd met inzet van een klimploeg met hoogwerker.
- Maatregelen waarvan de effectiviteit niet bekend is voor roek, maar die mogelijk wel positief bijdragen aan de vestiging van roeken betreffen:
 - Het afspelen van sociale geluiden (lokroepen) van roek in de ochtend en de avond op de beheerlocatie in de vestigingsperiode: januari tot en met maart (13 weken).
 - Het aanbieden van nestmateriaal in de vorm van takkenbossen in boomkronen in de vestigingsperiode: januari tot en met maart (13 weken).
- de periode voor het verplaatsen van roekennesten loopt *van 1 september tot 1 februari*. Ecologisch gezien is dit verantwoord omdat de roeken dan nog geen eieren hebben of broeden. Mochten er wel broedende roeken aanwezig zijn dan worden (uiteeraard) die nesten niet verstoord. De verplaatsing zal altijd plaatsvinden onder begeleiding van een roekendeskundige van Ecogroen.

Monitoring

- Om effectiviteit van maatregelen in kaart te brengen, wordt een jaarlijkse monitoring geadviseerd. Zo kunnen maatregelen indien nodig worden gewijzigd, of ook op andere locaties worden toegepast.

C.2.2 Doel van het project

Het doel van het in het roekenbeschermingsplan voor de gemeente Deventer voorgestelde project is om een duurzaam samenleven te creëren voor roeken en bewoners binnen de gemeentegrenzen. De gemeente Deventer ziet op de lange termijn een toekomst voor meerdere roekenkolonies. Op deze 'beheer'-locaties kunnen roekenkolonies behouden blijven en/of uitbreiden. Daarnaast ligt een aantal roekenkolonies op 'overlast'-locaties dichtbij concentraties van woningen. Als deze kolonies in de toekomst leiden tot klachten is het wenselijk om op dat moment bij die locaties maatregelen uit te voeren, waarbij nesten worden verplaatst naar beheerlocaties, en roeken worden bewogen om daar te nestelen.

C.2.3 Soorten waarvoor ontheffing wordt gevraagd

U vraagt ontheffing aan voor roeken van het verbod om nesten, opzettelijk te vernielen of te beschadigen en/of nesten weg te nemen²⁵ en om deze vogels opzettelijk te storen.²⁶

²⁴ Coenen, M. & R. van Meel (2016). Roekenbeschermingsplan Gemeente Beek. Rapport 16-839RP13092016RvM Ducot Engineering & Advies BV, Roermond.

²⁵ Art. 3.1, tweede lid Wnb

²⁶ Art. 3.1, vierde lid Wnb

C.2.4 Periode

De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode van 1 januari 2023 tot en met 1 januari 2028.

C.2.5 Onderliggende documenten

Voor de beoordeling van de aanvraag zijn de volgende documenten toegezonden:

- Aanvraagformulier ontheffing Wet Natuurbescherming, Ecogroen, 1 september 2022;
- Roekenbeheerplan gemeente Deventer, Ecogroen, 21-682, 31 augustus 2022
- Machtigingsformulier, ontheffingsaanvraag Wnb Roekenbeheerplan Deventer, dd. 3 augustus 2022
- Email Ecogroen dd. 19 december 2022: "Addendum concept: Beschikking WNB Ontheffing soorten ruimtelijke ontwikkeling roeken Deventer"

Verder is het volgende onderzoek bij de beoordeling betrokken:

- Kennisdocument Roek, Corvus frugilegus, versie 1.0, juli 2017, BIJ12.

C.2.6 Aanvullende gegevens

Op 17 oktober 2022 hebben wij om aanvullende informatie verzocht.²⁷ Op 15 november 2022 en op 19 december 2022 heeft u ons aanvullende informatie gestuurd.²⁸ De aanvullende informatie betreft het *Roekenbeschermingsplan gemeente Deventer, 21-682, 14 november 2022*, en het verzoek om de werkperiode te verlengen.

C.3 TOETSING AANVRAAG ONTHEFFING SOORTEN

C.3.1 Inhoudelijke beoordeling

Onze Omgevingsverordening geeft voor uw handeling en betrokken soorten geen vrijstelling. We betrekken wel het kennisdocument van de roek bij onze toetsing.

C.3.1.1 Onderzoeksmethode en resultaten onderzoek

Roekenlocaties

Op basis van literatuurgegevens (o.a. NDFF 2022 en monitoringsgegevens van de gemeente Deventer van 2011 t/m 2022) is een verspreidingskaart gemaakt met alle bekende locaties van roekenkolonies in de gemeente.

De stadsecoloog van de gemeente Deventer verzamelt, middels veldbezoeken, al jaren de gegevens van roekenkolonies in de gemeente. In de periode 2011-2016 en 2018-2022 zijn bekende roekenkolonies jaarlijks geïnventariseerd binnen de gemeentegrenzen van Deventer. In 2017 heeft geen gemeente dekkende monitoring van de roekenkolonies in Deventer plaatsgevonden.

Elke roekenkolonie in Deventer is in jaarlijks geteld in de periode nét (maart en april) voordat er veel blad aan de bomen zat.²⁹

De resultaten van het onderzoek zijn weergegeven in de bijlage II van deze ontheffing.

Beheerlocaties

Gemeente Deventer heeft mogelijke beheerlocaties aangedragen. Deze zijn beoordeeld door ter zake kundige ecologen van Ecogroen. Uit de lijst van mogelijkheden zijn vier geschikte beheerlocaties geselecteerd.³⁰

- Het Nieuwe Plantsoen;
- Het Nieuwe Plantsoen-Zuid;
- Wielerbaan Rielerenk; en,
- Oude Oxersteeg.

²⁷ Ons kenmerk D2022-10-001911

²⁸ Ons kenmerk D2022-11-008557

²⁹ Hoofdstuk 4 pagina 11 tot en met 12

³⁰ In overeenstemming met de eisen die zijn gesteld in Van Liere, 2007 en BIJ12, 2017

Hierbij is gelet op de biotoopeisen van de roek (voldoende geschikte nestbomen, rustig gelegen, geen overlast veroorzakend en in de nabijheid van optimaal foerageergebied) en mogelijkheden tot uitbreiding van of aansluiting bij bestaande kolonieplaatsen en locaties waar momenteel geen roeken zitten maar er in het verleden wel zijn geweest.

De vier beheerlocaties zijn allemaal in eigendom van de gemeente Deventer.³¹ Van elke potentiële beheerlocatie zijn daarnaast de volgende parameters vastgelegd:

- Geschikte boomsoorten en boomhoogte en schatting van potentiële nieuwe roekennesten;
- Vlak- of rijbeplanting;
- Aanwezigheid van broedende roofvogels in de directe omgeving;
- Afstand tot de bebouwing (minimaal 150 meter);
- Aanwezigheid van foerageergebied binnen 1.500 meter;
- Gebruik van de beplanting (singel, sportveld en dergelijke).

Binnen de vier als geschikt bevonden beheerlocaties is een minimaal draagvlak aanwezig voor *1.912 broedparen van roek*. Dit betekent dat de beheerlocaties samen meer dan genoeg draagvlak hebben om ruimte te bieden aan de *250 broedparen* die mogelijk verplaatst gaan worden.

Daarnaast bieden de beheerlocaties ruimte voor de groei van roekenkolonies, en zijn mede daardoor toekomstbestendig. Op deze manier wordt de roek in Deventer maximaal beschermd.

In paragraaf 6.2 van het Roekenbeheerplan staat een beschrijving van de geschiktheid van de vier geschikte roekenbeheerlocaties (Het Nieuwe Plantsoen, Het Nieuwe Plantsoen-Zuid, Wielerbaan Rielerenk en Oude Oxersteeg).

Overlastlocaties

Sinds 2018 houdt de gemeente Deventer een lijst bij met binnengekomen klachten van bewoners met betrekking tot roeken.³² Op basis van deze lijst zijn door de gemeente Deventer 'overlast'-locaties vastgesteld waar verwacht wordt dat verplaatsing van nesten de komende vijf jaar mogelijk noodzakelijk zal zijn. Op basis van de huidige meldingen die bij de gemeente binnenkomen, zijn er acht roekenkolonies waar de gemeente verwacht dat zij voor overlast kunnen zorgen en de bescherming van roeken in gevaar komt. Dit betreffen kolonieplaats A, D, G, S, V, X, Z en AA met respectievelijk 0, 59, 21, 39, 0, 121, 0 en 7 broedparen, die dichtbij woningen liggen. (zie bijlage I)

Ook zijn locaties vastgesteld waar de kolonies niet leiden tot klachten van burgers en de kolonies zorgen voor een stabiel bescherming van de roek. De gekozen beheerlocaties (nr. 1 t/m 4 van figuur 2 en bijlage I) liggen in de omgeving van deze kolonies.

Een overzicht van 'overlast'-locaties en te behouden kolonies wordt gegeven in tabel 1 van deze ontheffing.

Onze conclusie (methodiek en resultaten)

Het onderzoek naar roekenkolonies is tijdens de broedperiode van de roek uitgevoerd. De tellingen zijn gedaan voordat er blad aan de bomen zat. Ook is er gekeken naar potentieel geschikte broedlocaties. Omdat de tellingen van 2018-2022 telkens door dezelfde persoon en op dezelfde wijze in de juiste periode zijn uitgevoerd zijn deze kwalitatief en kwantitatief gezien toereikend voor een roekenbeschermingsplan.

Er is door de gemeente en door Ecogroen voldoende onderzoeksinspanning verricht, en het uitgevoerde onderzoek is voldoende om de aanwezigheid van nesten, rustplaatsen, alternatieve broedlocaties en foeragegebieden te kunnen bepalen.

De vier *beheerlocaties* zijn bezocht en geactualiseerd op kaart uitgewerkt. Dit zijn de uitwijklocaties waar roeken uit overlastlocaties naar toe kunnen. Tijdens de inventarisatie is gekeken waar welke elementen van de functionele leefomgeving zich bevinden. Zo is door Ecogroen vastgesteld dat er binnen een straal

³¹ Zie bijlage I van deze ontheffing voor de locatie van de vier beheergebieden: Het Nieuwe Plantsoen, Het Nieuwe Plantsoen-Zuid, Wielerbaan Rielerenk en Oude Oxersteeg.

³² Bijlage 2 van het Roekenbeschermingsplan gemeente Deventer (blz. 37, 38)

van 1500 meter van het beheergebied voldoende geschikt foerageergebied is. Er is ook gelet op de aanwezigheid van kolonies en de geschiktheid van de locatie voor roekenkolonies.

In het kennisdocument Roek (BIJ12 2017) wordt gesteld dat beheerlocaties bij voorkeur zo dichtbij mogelijk, maar zeker binnen een straal van 1.500 meter van de oorspronkelijke locatie moeten zijn gelegen. Beheerlocaties moeten voldoen aan diverse eisen, zoals de juiste boomsoort en -hoogte, de juiste omvang (om het aantal nesten te compenseren), weinig verstoring en geen roofvogelnesten in de directe omgeving. Tevens dient minimaal 1,5 hectare vochtig en bemest bouw- en/of grasland per broedpaar aanwezig zijn binnen een straal van 1.500 meter. De potentiële uitwijklocaties (beheerlocaties) en de bijhorende foerageergebieden zijn op kaart vastgelegd (zie figuur 2 van deze ontheffing). Uit deze kaart kan opgemaakt worden dat binnen een straal van 1500 meter van overlastlocaties altijd een beheerlocatie gekozen is.

Uit de informatie die Ecogroen overlegt heeft, blijkt dat uit de beoordeling van de beheerlocaties dat deze zowel kwantitatief als kwalitatief ruim voldoende zijn om als nestlocaties van verplaatste roekennesten uit de overlastlocaties te dienen. Uit het onderzoek van Ecogroen blijkt dat er overgecompenseerd wordt.³³

Wij kunnen instemmen met de vaststelling van de beheerlocaties.

C.3.1.2 Effectbeoordeling, mitigatie en staat van instandhouding

Door de werkzaamheden worden nesten van roeken beschadigd en vernield die zich bevinden op de overlastlocaties. Om schade aan de roekenstand door de voorgenomen maatregelen tegen roekenoverlast in de gemeente Deventer te voorkomen, zijn mitigerende maatregelen noodzakelijk. Hieronder worden de noodzakelijke mitigerende maatregelen beschreven die genomen moeten worden voorafgaand aan en/ of tijdens de werkzaamheden. Ook wordt aangegeven welke maatregelen genomen moeten worden om het leefgebied te beschermen.

De door Ecogroen beschreven mitigerende maatregelen zijn gebaseerd op het Kennisdocument Roek (BIJ12, 2017), de soortenstandaard Roek (RvO, 2014) en expert judgement, en is aangepast op deze specifieke situatie.

Verplaatsen nesten

De aanwezigheid van (oude) nesten speelt een belangrijke rol bij de keuze van de locatie waar roeken willen gaan broeden. Vanaf november bezoeken de vogels de oude nestlocaties, in voorbereiding op het nieuwe broedseizoen.

Volgens de soortenstandaard Roek (RvO 2014) is het bij een grotere kolonie van meer dan tien nesten, ook noodzakelijk om tien meerjarige nesten te verplaatsen naar een geschikte beheerlocatie. Het verplaatsen van oude nesten naar alternatieve locaties in de omgeving is in Nederland vaker succesvol uitgevoerd.³⁴

Afhankelijk van de geschiktheid en bereikbaarheid van de nesten op overlastlocaties wordt een zo groot mogelijk aantal nesten van de betreffende overlastlocatie in de periode *september tot en met januari* voorzichtig verplaatst naar de alternatieve beheerlocatie. Op de beheerlocaties worden de her te gebruiken nesten opnieuw in de bomen bevestigd met behulp van een hoogwerker.

De achtergebleven nesten op overlastlocaties worden van februari tot eind juni, indien bereikbaar, met een hoogwerker/klimmer verwijderd. De nesten worden uit de bomen getrokken en vallen op de grond, waarna de losse takken direct worden opgeruimd. Na het verplaatsen en verwijderen zijn er geen nesten meer aanwezig op de betreffende overlastlocatie.

Wellicht is het uiteindelijk niet mogelijk om de bestaande nesten in zijn geheel uit de bomen te halen en op (een) geschikte alternatieve locatie(s) te plaatsen. Als alternatief wordt oud nestmateriaal in de bomen van de beheerlocatie opgehangen zodat het oude nestmateriaal als basis kan dienen voor een nieuw nest.

³³ Binnen de vier als geschikt bevonden beheerlocaties is een minimaal draagvlak aanwezig voor 1.912 broedparen van roek. Dit betekent dat de beheerlocaties samen meer dan genoeg draagvlak hebben om ruimte te bieden aan de 250 broedparen die mogelijk verplaatst gaan worden.

³⁴ Coenen, M. & R. van Meel (2016). Roekenbeschermingsplan Gemeente Beek. Rapport 16-839RP13092016RvM Ducot Engineering & Advies BV, Roermond.

Het verwijderen van nesten vindt uitsluitend voor aanvang van het broedseizoen plaats, onder begeleiding van een ecologisch deskundige met kennis op het gebied van roeken. Op plekken met hardnekkige of ernstige overlast kan het nodig zijn om ook nog in aanbouw zijnde nesten te verwijderen tijdens een deel van de broedperiode (van februari tot eind juni en vaak meerdere jaren achtereen). Op die manier wordt hervestiging verder ontmoedigd. In alle gevallen wordt een ecologisch deskundige met kennis op het gebied van roeken ingeschakeld om de best passende methode en het beste moment te bepalen en om de in de gaten te houden uitvoering.

In alle bovengenoemde gevallen wordt een ecologisch deskundige ingeschakeld met kennis op het gebied van roeken om de best passende methode en het beste moment te bepalen en om toezicht te houden op de uitvoering.

Snoeien bomen

Op overlastlocaties waar roeken blijven terugkeren kunnen bomen - indien praktisch uitvoerbaar, of wenselijk (monumentale bomen) - in de periode oktober tot en met januari zodanig gesnoeid of gekandelaberd worden dat het voor roeken onaantrekkelijk wordt om er nieuwe nesten te bouwen. Het ongeschikt maken van bomen als nestelboom dient in overleg met een roekendeskundige plaats te vinden, om verstoring en aantasting van aanwezige broedende roeken en overige broedvogels te voorkomen. Bij de snoei van bomen dienen holtes behouden te blijven, in verband met de aanwezigheid van verblijfplaatsen van andere beschermde soorten zoals vleermuizen, eekhoorn of algemene broedvogels.

Verjagen van roeken

Na het succesvol verplaatsen en verwijderen van nesten op overlastlocaties worden terugkerende roeken actief verjaagd, om te verhinderen dat roeken zich opnieuw vestigen op de oude broedlocatie. Het verjagen gebeurt gedurende de maanden februari t/m juni. Het verjagen gebeurt door regelmatig een akoestisch alarm te laten klinken of door het gebruik van lasers of door het inzetten van een valkenier. Deze maatregel gebeurt altijd in afstemming met een roekendeskundige, zodat aantasting of verstoring van eventueel andere aanwezige broedende vogels voorkomen wordt. Daarnaast wordt hervestiging verder ontmoedigd door stelselmatig en tijdens de gehele broedperiode (van februari tot eind juni en vaak meerdere jaren achtereen) nesten in aanbouw te verwijderen. In alle gevallen wordt een ecologisch deskundige met kennis op het gebied van roeken ingeschakeld om de best passende methode en het beste moment te bepalen, en om de uitvoering in de gaten te houden.

Indien in de broedperiode toch tot broeden wordt overgegaan op een overlastlocatie, worden de verstoringende maatregelen per direct gestaakt. Zo is geen sprake van verstoring van broedende vogels. Maatregelen worden pas na het broedseizoen weer opgestart, wanneer de nesten niet meer in gebruik zijn.

Lokken

De roeken worden allereerst gelokt door het plaatsen van de oude nesten op de nieuwe alternatieve locatie bij de meest nabijgelegen beheerlocatie. Daarnaast worden de vogels gelokt door het aanbieden van nestmateriaal uit de oude kolonie. Dit materiaal vormt een goede basis voor roeken om een nieuw nest op te bouwen. Verder hebben eventueel aanwezige roekenkolonies op de beheerlocaties een aantrekkende werking op de vogels.

Monitoring en evaluatie

Na een eventuele verplaatsing of ingreep bij een roekenkolonie wordt gemonitord of de populatie van roek in gemeente Deventer standhoudt. Deze monitoring wordt uitgevoerd door een ecologisch deskundige op het gebied van roeken. Na elk broedseizoen vindt vervolgens een evaluatie plaats over de resultaten en genomen maatregelen. Op basis van deze evaluatie kan het plan worden bijgesteld dan wel ongewijzigd worden voortgezet.

De monitoring bestaat uit het volgende:

1. Jaarlijkse nestentellingen (alle kolonies, ook op privégrond) in de periode 15 april t/m 10 mei.
2. Noteren van aantallen verwijderde nesten per overlastlocatie.
3. Jaarlijkse terugkoppeling van resultaten aan het bevoegd gezag (Provincie Overijssel) met uitgewerkte evaluatie van de staat van instandhouding, succes van beheersing en aanbevelingen voor aanpassing van de methode.

Extra mitigatie: beperking in aantal te verplaatsen nesten van grote kolonies

Ruim een zesde (250 nesten) van de totale populatie aan roeken (1595 nesten) in Deventer broedt op overlastlocaties. Een zesde van het totaal aantal roekennesten in Deventer gaat dus verplaatst worden. Er is een overlastlocatie (pieklocatie) waar substantieel grote verplaatsing van roekennesten gaat plaatsvinden van 121 nesten: Van Vlotenlaan / P.C. Hooftlaan te Deventer.

Indien deze verplaatsing om wat voor reden niet succesvol is, kan dit een significant effect hebben op de staat van instandhouding van de roek in de gemeente Deventer. Om die reden leggen wij ten eerste een beperking op, op de *pieklocatie* in het aantal nesten dat verplaatst kan worden, en ten tweede kan de verplaatsing gefaseerd beperkt worden:

1. Beperking: Op de pieklocatie mag per jaar 50% van de nesten verplaatst worden.
2. Fasering/beperking: Indien door de jaarlijkse verplaatsing van nesten, het erop volgende voorjaar getelde aantal nesten 10% of meer daalt ten opzichte van de getelde nulsituatie, geldt een beperking in het verwijderen en verplaatsen van nesten (voor uitwerking zie hieronder).

Ad. 1. Mitigatie beperking

Indien de overlastlocatie rond de 100 of meer te verplaatsen nesten bevat (pieklocatie), nemen wij ter borging van de duurzame staat van instandhouding als voorzorgsmaatregel een beperking in het maximaal te verplaatsen nesten op. Vanwege de omvang van de kolonie op de onderstaande pieklocatie, worden per jaar maximaal 50% van de in het voorgaande jaar getelde nesten verwijderd/verplaatst. Daarbij kunnen de nesten die de meeste overlast veroorzaken het eerst worden verplaatst:

Pieklocatie:

1. Code X; Van Vlotenlaan, P.C. Hooftlaan (121 nesten),

Ad. 2. Mitigatie fasering/beperking

Jaarlijks wordt de verplaatsactie gemonitord en door de ecologisch deskundige geëvalueerd. Op basis van de uitkomsten van de monitoring en evaluatie wordt de volgende werkwijze gehanteerd:

1. Bij de monitoring wordt het 5-jaarsgemiddelde van de in 2018-2022 aangetroffen aantallen³⁵ beschouwd als de *nulsituatie* voor de verplaatsactiviteit (= 1313 nesten).
2. Indien de in het nieuwe voorjaar getelde aantallen nesten 10% of meer dalen ten opzichte de nulsituatie (5-jaarsgemiddelde), is voor de daarop volgende periode (1 oktober-31 januari) de volgende aangepaste werkwijze noodzakelijk:
3. In de periode van nestverplaatsing (1 oktober-13 januari) mogen dan maximaal 25% van de overlastnesten op de pieklocatie verwijderd worden, en 50 % van de overige overlastnesten.
4. Als het jaar daarna geen herstel plaatsvindt tot binnen de ondergrens van > 90 % van de populatie van 2018-2022, dan wordt het jaar daarna geen roekennestenbeheer uitgevoerd.
5. Op het moment dat de populatie op basis van de voorjaarstellingen weer herstel laat zien tot boven de ondergrens van > 90 % van de populatie van 2018-2022, dan is reguliere verwijdering weer toegestaan.

Ons oordeel

De voorgestelde mitigerende maatregelen, zoals hierboven beschreven, zijn voldoende. Ze komen overeen met bestaande methoden zoals beschreven in het kennisdocument van de roeken. Wij leggen

³⁵ (1274+1168+1228+1298+1595)/5 = 1313

een extra mitigerende maatregel op (beperking in aantal en fasering). Met deze maatregelen worden negatieve effecten op de roeken zoveel mogelijk geminimaliseerd.

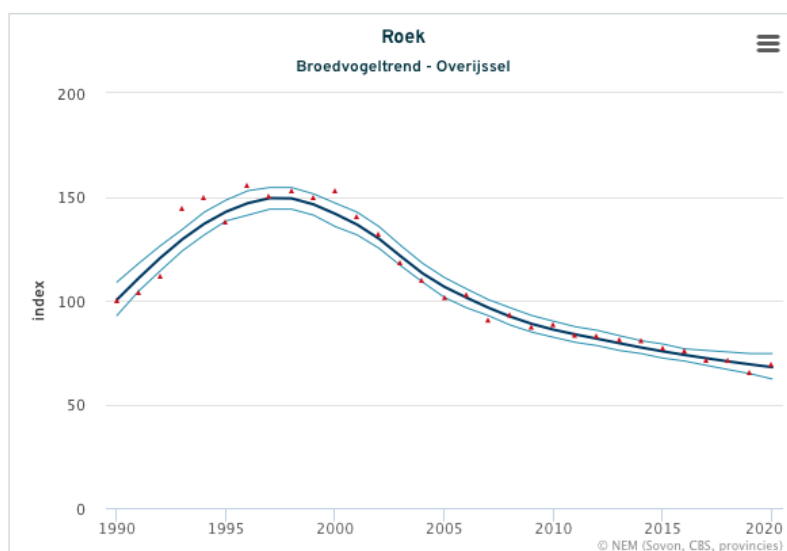
Om een daling in de populatiestand van roeken door het verwijderen van nesten te voorkomen, wordt ingezet op *actieve mitigatie*. Door roeken actief naar beheerlocaties te lokken door oude nesten en oud nestmateriaal aan te bieden, wordt er op actieve wijze voor gezorgd dat roeken er gaan broeden. Het verplaatsen van oude nesten naar alternatieve locaties in de omgeving is in Nederland vaker succesvol uitgevoerd.³⁶

Om bovenstaande te borgen hebben wij voorschrift 5, 6, 7, 8, 9, 10 en 11 opgenomen.

Staat van instandhouding

In Nederland komt de Roek plaatselijk algemeen voor in het noorden, oosten en zuiden van ons land. Het zwaartepunt ligt in de laaggelegen delen van de zandgronden en in rivier- en beekdalen. In Overijssel komen grote kolonies voor in de omgeving van de IJssel, Vecht, Regge en Reest. (bron: Sovon.nl) Uit jaarlijkse tellingen van roekenkolonies blijkt dat roeken in toenemende mate in kleine kolonies gaan broeden (bron: NEM, Sovon). Roek kende in de periode 1990-2000 in Overijssel een significante toename van minder dan vijf procent per jaar. Na 2000 tot 2020 is het aantal weer afgenomen. Dit komt overeen met het landelijk beeld.

Broedvogeltrend

Deze grafiek is gebaseerd op het Meetnet Broedvogels (kolonies en zeldzame broedvogels). Weergegeven is de jaarlijkse populatie-index, gebaseerd op de gehele populatie of aantallen in de belangrijkste broedgebieden (rode punten) en de trendlijn (donker gekleurde lijn).

vanaf 1990

Uit het Roekenbeschermingsplan Deventer blijkt uit tellingen in de gemeente Deventer dat het aantal nesten de afgelopen vijf jaar een lichte stijging laat zien. Van 1274 nesten in 2018 tot 1595 nesten in 2022.

Het Ecologisch adviesbureau geeft in haar Roekenbeschermingsplan aan dat, gelet op de ruime hoeveelheid alternatieve nestgelegenheid in de vorm van vitale bomen met voldoende zijtakken in de vier beheergebieden die in de nabijheid van de overlastgebieden liggen, er voldoende alternatieve nestelgelegenheden zijn.

Ondanks de afgenomen populatie broedende roeken in Overijssel komt de staat van instandhouding door het verplaatsen van roekennesten in de overlastgebieden niet in gevaar omdat:

- 1.) de ruime hoeveelheid alternatieve nestgelegenheid in de vorm van vitale bomen in de beheergebieden die in de directe omgeving van de overlastgebieden liggen;
- 2.) het vermogen van de soort om snel nieuw leefgebied in gebruik te nemen;

³⁶ Coenen, M. & R. van Meel (2016). Roekenbeschermingsplan Gemeente Beek. Rapport 16-839RP13092016RvM Ducot Engineering & Advies BV, Roermond.

- 3.) het behoud van optimaal foerageergebied; en,
- 4.) het treffen van extra mitigerende maatregelen die aantoonbaar bewezen zijn bij het verplaatsen van nesten.

Mede omdat broedende roeken niet zullen worden verstoord, is het aannemelijk dat de maatregelen niet leiden tot verslechtering van de staat van instandhouding van de Roek. Wij kunnen instemmen met deze conclusie.

Om een vinger aan de pols te houden moet de gemeente tot en met 2027 een monitoring uitvoeren. Bij de monitoring wordt uitgegaan van de nulsituatie het 5-jarig gemiddelde over de jaren 2018 t/m 2022.³⁷

Om dit te borgen hebben wij voorschrift 12, 13, 14, 15 en 16 opgenomen.

C.3.1.3 Beschrijving noodzaak ontheffing

Door het verwijderen van roekennesten op overlastlocaties in de gemeente Deventer, en het verstoren van toekomstige nestbouwopgingen worden gebruikte nestlocaties vernietigd.

Volgens ons beleid en het Kennisdocument van BIJ12 zijn nesten van roeken jaarrond beschermd.³⁸ Als motivering voor de jaarrond bescherming wordt gegeven: Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast of afhankelijk van bebouwing of biotoop zijn. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.³⁹

De Wet natuurbescherming geeft aan dat het verboden is opzettelijk nesten en rustplaatsen van vogels te vernielen of te beschadigen (artikel 3.1 lid 2). Ook is het verboden roeken opzettelijk te verstoren indien daardoor de staat van instandhouding in het geding is (artikel 3.1 lid 4 en lid 5). Voor beide bovengenoemde verboden kunnen Gedeputeerde Staten een ontheffing verlenen (artikel 3.3 lid 1)

Roeken die op eieren of jongen broeden mogen niet verstoord worden, omdat daardoor jonge vogels gedood kunnen worden en eieren vernield kunnen worden. Dit is verboden bij wet en kan van wezenlijke invloed zijn op de staat van instandhouding van de roek, omdat roekjongen gedood worden en het broedsel niet tot volwassenheid komt.⁴⁰

Voor het opzettelijk storen van roeken tijdens de activiteit (verplaatsen roekennesten) heeft u geen ontheffing nodig, omdat u geen verbodsbepaling overtreedt.⁴¹ Door het opzettelijk storen tijdens de activiteit gaan geen fysieke broedsels (eieren, jongen) verloren omdat de nesten voor het broedseizoen verplaatst worden. Daarnaast is het verboden om in het broedseizoen broedende roeken te storen. Ook worden er mitigerende maatregelen getroffen door nesten van een overlast naar een beheerlocatie te verplaatsen, waar de roeken dat jaar kunnen gaan broeden. Tot slot zorgt monitoring ervoor dat ingegrepen kan worden in de activiteiten zodra er een ontoelaatbare teruggang in de roekenpopulatie geconstateerd wordt. Deze storing is namelijk niet van wezenlijke invloed op de staat van instandhouding van de roek. Omdat er bij de activiteit geen storing met wezenlijke invloed is, en u de activiteit uit mag voeren, weigeren wij uw aanvraag om roeken opzettelijk te storen.⁴²

Conclusie

Voor uw activiteit heeft u een ontheffing nodig.

³⁷ $(1274+1168+1228+1298+1595)/5 = 1313$

³⁸ Kennisdocument Roek, *Corvus frugilegus*, versie 1.0, juli 2017, BIJ12 (blz.3)

³⁹ Kennisdocument Roek, *Corvus frugilegus*, versie 1.0, juli 2017, BIJ12 (blz.35)

⁴⁰ Art. 3.1, vierde lid Wnb jo. Art. 3.1, vijfde lid

⁴¹ Art. 3.1, vierde lid Wnb jo. Art. 3.1, vijfde lid

⁴² Art. 3.1, vierde lid Wnb jo. Art. 3.1, vijfde lid Wnb

C.3.1.4 Geen andere bevredigende oplossing / alternatievenafweging

Wij zijn van oordeel dat andere bevredigende oplossingen ontbreken. Er zijn geen geschikte alternatieven voor uitvoering van het project.

De bestaande overlastlocaties in gemeente Deventer zijn locatie-gebonden. Uit de inventarisatie is gebleken dat de geselecteerde beheerlocaties (zie bladzijde 20 t/m 27 van het Roekenbeschermingsplan) het meest geschikt/kansrijk zijn. Een alternatieve locatie voor roekenbeheer is zodoende niet aan de orde.

De werkwijze wordt afgestemd op de aanwezigheid van roeken en overige algemene broedvogels en hun seizoencyclus. Er is geen hanteerbare werkwijze denkbaar die voor de beschermde soorten gunstiger zou kunnen uitpakken. Het feit dat de gemeente de mogelijkheid heeft om op te treden tegen ernstige overlast, kan het draagvlak voor samenleven met roeken verbeteren.

De gebruikte methode is daarmee bewezen effectief en doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de roek.

Het enige alternatief is niets doen. In die situatie loopt de overlast op overlastlocaties op, doordat de kolonies daar groter worden. Hoewel het verboden is, kunnen bewoners overgaan tot hun eigen verjagingsmethoden. Daarvan zijn vele voorbeelden bekend.⁴³ Illegale verjaging resulteert volgens Van Liere in gemiddeld 2,4 nieuwe kolonies die ook weer op ongewenste locaties terecht kunnen komen.⁴⁴

Bewoners uit de directe omgeving van de overlastlocaties hebben diverse overlastmeldingen gedaan bij de gemeente. De meldingen variëren van lawaaioverlast, vervuiling en verstoring van de nachtrust. Overlast is aanwezig in de vorm van uitwerpselen en takken op straat, voetpaden en parkeerplaatsen en geluidsoverlast (van 's morgens 5.00 uur tot 's avonds 23.00 uur).

Uitwerpselen kunnen in ernstige mate gladheid veroorzaken met name voetgangers en fietsers in straten. In het broedseizoen liggen er dode (jonge) roeken in de straat die uit het nest gegoooid worden of zijn gevallen. Deze kadavers leiden naast stankoverlast tot aantasting van de hygiëne.

De gemeente kan niet meer aan haar zorgplichten voldoen.

Er zijn geen haalbare alternatieven denkbaar, behalve het verplaatsen van de kolonie, om te voorkomen dat de roeken de voorgenoemde ernstige overlast veroorzaken.

Uit het onderzoek van Ecogroen blijkt dat de geselecteerde beheerlocaties duurzaam zijn vanwege de aard en de levensverwachting van de bomen. Vanwege de afwezigheid van woningen op korte afstand van de kolonie is hier ook de minste overlast voor bewoners te verwachten.

De werkwijze wordt afgestemd op de aanwezigheid van de roek en overige algemene broedvogels en hun seizoencyclus. Er is geen hanteerbare werkwijze denkbaar die voor de beschermde soorten gunstiger zou kunnen uitpakken.

De planning van de werkzaamheden wordt aangepast aan de seizoencyclus van specifiek de roek waarvoor ontheffing wordt aangevraagd en overige algemene broedvogels. Het hanteren van een andere planning heeft geen voordelen.

Wij kunnen met deze redenering instemmen. Hiermee is voldoende aangetoond dat geen andere bevredigende oplossing voorhanden is.

C.3.1.5 Wettelijk belang van het project

De ontheffing voor de roek is aangevraagd in het wettelijk belang: 'ter bescherming van flora of fauna'.⁴⁵

Door de aanhoudende ernstige overlast wordt gevreesd dat burgers het recht in eigen hand nemen en de roeken met alle mogelijke middelen proberen te verjagen. Volgens de gemeente kunnen de roekenkolonies op de overlastlocaties daarom leiden tot onvoorziene en ongeoorloofde schade aan de

⁴³ Benak, *Roekenbeheerplan Assen op losse schroeven: nesten zijn verdwenen*, 2 februari 2022; <https://www.rtvddrenthe.nl/nieuws/14394746/roekenbeheerplan-assen-op-losse-schroeven-nesten-zijn-verdwenen>

⁴⁴ Liere van, D.W., *Ervaringen met beheer gericht op co-existentie met roeken*, CABWIM, november 2007

⁴⁵ Art. 3.3, vierde lid, onder b. 4°. Wnb.

roekenpopulatie. In de praktijk blijkt het inderdaad voor te komen dat bewoners in overlastsituaties het heft in eigen hand nemen bij afwezigheid van een Roekenbeschermingsplan en een ontheffing.⁴⁶

Het verplaatsen van de kolonie naar de beheerlocaties levert een aantal voordelen op in het belang van de bescherming van roeken:

- Broeden op een relatief rustige plek, geen kans op menselijke verstoring;
- Aansluiten bij bestaande kleine kolonies en mogelijkheden voor groei van de populatie;
- In de omgeving van de beheerlocaties liggen binnen 1500 meter foerageergebieden.

De potentiële uitwijklocaties (beheerlocaties) en de bijhorende foerageergebieden die aan de bovenstaande drie punten voldoen, zijn op kaart vastgelegd. De beheerlocaties bevinden zich allemaal op het grondgebied van de gemeente. De gemeente heeft de betreffende locaties in een digitaal systeem vastgelegd als zijnde 'roekenbeheer locatie'. De beheerlocaties zijn allen groenlocaties waar in de komende beheerplanperiode geen ruimtelijke ontwikkelingen zijn voorzien, en uitvoerders weten dat ze in de beheergebieden rekening moeten houden met mogelijke verstoringen rondom nestlocaties.

Wij zijn van oordeel dat het wettelijk belang (ter bescherming van fauna) voldoende is aangetoond. Er is namelijk sprake van dat roekenkolonies die ernstige overlast veroorzaken verplaatst worden naar een rustige locatie waar al roekenkolonies aanwezig zijn en voldoende nieuwe nestelbomen. Mede omdat aangetoond is dat er voldoende foerageergebied in de directe omgeving is. Daarnaast is op deze nieuwe locatie geen kans op (ongeoorloofde) verstoring van nestelende en broedende roeken.

C.3.1.6 Toetsing aan overige vereisten

Op basis van de Wnb⁴⁷ houden wij bij onze besluiten rekening met de vereisten op economisch, sociaal en cultureel gebied. Ook nemen we regionale en lokale bijzonderheden mee in de overweging. Wij zien geen aanleiding om aan de gevraagde ontheffing extra voorschriften te verbinden op basis van artikel 1.10, derde lid Wnb.

C.3.1.7 Zorgplicht blijft altijd gelden

Ongeacht wat in het besluit is weergegeven geldt altijd de zorgplicht, zoals deze is weergegeven in de Wnb⁴⁸. De zorgplicht geldt voor alle in het wild levende dieren, planten en hun directe leefomgeving.

C.3.2 Adviezen

C.3.2.1 Bespreking van adviezen

Burgemeester en Wethouders van de gemeente Deventer zijn in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen. Zij hebben geen advies toegezonden.

⁴⁶ <https://www.rtdrenthe.nl/nieuws/14394746/roekenbeheerplan-assen-op-losse-schroeven-nesten-zijn-verdwenen>

⁴⁷ Art. 1.10, derde lid Wnb

⁴⁸ Art. 1.11, eerste en tweede lid Wnb

D. SLOTCONCLUSIE

De ontheffing van de verbodsbepalingen om nesten van roeken te verplaatsen en nestplaatsen te vernielen kan op basis van de wettelijke en beleidsmatige regels worden verleend. Voor het opzettelijk storen van roeken tijdens de activiteit is geen ontheffing nodig omdat er geen verbodsbepaling overtreden wordt. Deze storing is namelijk niet van wezenlijke invloed op de staat van instandhouding van de roek.

De gunstige staat van instandhouding van de betrokken soort wordt niet aangetast.

Wij zijn van oordeel dat voor het doel van het project geen andere bevredigende oplossing is waarbij minder negatieve effecten op de beschermde soort optreden. Daarnaast zijn wij van oordeel dat er een wettelijke belang is om de negatieve effecten op de betrokken soort te rechtvaardigen. We verbinden wel voorschriften aan de ontheffing.

BIJLAGE I KAARTEN OVERLAST EN BEHEERLOCATIES

Overzicht van geschikte beheerlocaties (blauwe ruit, cijfers 1 t/m 4) ten opzichte van verwachte 'overlast'-locaties waar roekenkolonies mogelijk binnen vijf jaar worden verplaatst (oranje cirkel, letters zie tabel 1 van deze ontheffing).

BIJLAGE II OVERZICHT ROEKENKOLONIES GEMEENTE DEVENTER (2018-2022)

Locatie	Naam	2022	2021	2020	2019	2018
A	Radboudlaan/Willem de Zwijgerlaan	0	0	0	0	0
B	Wielerbaan Rielerenk	0	0	0	0	0
C	Het Laar/Het Vlier	23	35	27	24	?
D	Winkelcentrum Borgele + Dreef	59	43	17	24	31
E	Overstichtlaan bij woonwagenkampje	25	0	0	0	0
F	Nieuwe Plantsoen	288	189	237	249	250
G	Rivierenwijk	21	10	18	19	15
H	Gooikerspark	K	K	K	0	0
I	Colmschaterstraatweg + landgoed De Achterhoek	146	170	147	266	329
J	Nieuwedijk	K	K	K	0	0
K	Vijfhoek cluster	36	137	190	-	-
L	Oerdijk (vanaf '14 bij blauwe reigers)	0	0	4	0	2
M	Nulendsweg	0	-	-	23	88
N	Roodborst	126	K	K	57	71
O	Winkelcentrum Colmschate	15	8	7	4	11
P	Vijfhoeksweg	K	K	30	I	7
Q	Gooikersdijk	K	K	K	37	0
R	Oude Oxersteeg	280	212	216	188	168
S	Treurwilgpad (Het Roessink)/Lijsterbeslaan, Weg door den Waterpot	39	41	35	36	27
T	Zutphensestraat + BP	353	295	223	155	203
U	Loo	0	0	-	0	0
V	Winkelcentrum Keizerslanden	0	0	6	10	13
W	Noorwegenstraat	11	T	-	4	10
X	Van Vlotenlaan, P.C. Hooftlaan	121	103	71	72	49
Y	Somervaat	42	40	-	-	-
Z	Nilantstraat	3	3			
AA	Vlaamse gaai	7	6	-	-	-
AB	Ronde Kamp, Schalkhaar	0	6	-	-	-
Totaal		1595	1298	1228	1168	1274

Overzicht van de roekenkolonies binnen de gemeente Deventer. Wanneer bij een jaartal verwezen wordt naar een letter, zijn de roeken van dat gebied bij een andere kolonie getrokken.

In de periode van 2018 t/m 2022 gemonitorde locaties in Deventer (rode stip). Letter correspondeert met de locaties in tabel op de vorige bladzijde, cijfer geeft het in 2022 aangetroffen aantal nesten per locatie weer.